సిమ్హాద్రి

శివరామకృష్ణ సాయంకాలం ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి ఏడుగంటలయింది. అతను మామూలుకంటె హుషారుగా ఉన్నాడు; బూట్లు విప్పుతూ ఈలపాట మొదలు పెట్టేడు-సిమ్హాద్రి తొందర చెయ్యసాగాడు "వేణ్ణీళ్లు చల్లారిపోతున్నాయి బాబూ!" అని.

శివరామకృష్ణ కొంచెం విసుగుకొన్నట్టుగా అన్నాడు: "ఏమోయి, సింహాద్రీ! నేను ఇల్లూ వాకిలీ, కావలసినవాళ్లు- అన్నిట్నీ అందర్నీ వదులుకొని, ఒంటరిగా, స్వంత కష్టంమీద బతకాలన్న ఉద్రేకంతో వచ్చి ఇక్కడ ఈ గుమాస్తా పనిలో కుదురుకున్నాను. నువ్వు నీ సంరక్షణతో నాకు ఇంటికంటె ఎక్కువ సదుపాయాలు అమర్చిపెట్టేస్తున్నావు."

"తమరికి నానేటి సెయ్యగల్ను బాబూ! కొంత తానానికి నీళ్లు తోడివావంతే."

"వట్టి నేనీళ్లుతోడి ఊరుకొన్నావా? వేడినీళ్లు కాచావు. స్నానమయినా నన్ను స్వంతంగా చెయ్యనివ్వవు. ఒళ్లు తోముతానంటావు. భోజనం చేసేక నా విస్తరి నన్ను తీసుకోనివ్వవు; నా బూట్లు నన్ను తుడుచుకోనివ్వవు: నేను ఎక్కడ పారేసిన బట్టలు పుస్తకాలూ అక్కడ ఉండనివ్వవు. అన్నీ సర్దిపెడతావు; నీతో మా చెడ్డ చిక్కుగా ఉందే."

"సిక్కా? తమరికి సిక్కయితే ఒక సిలుమే నానిక్కడుంటానా? తమరే తియ్యాళ రిక్సాలో నా యవ్వారమంతా అడిగి, రమ్మంటే వచ్చినాను. పొమ్మంటే పోతాను. రికసా అప్పజెప్పేసి ఏ కాళీగా ఉన్న అరుగుమీద సేరినా కునుకట్టిపోతాది."

"కోపం వచ్చిందిటోయి సింహాద్రీ!"

"నాకేటి కోపం బాబూ! అందులో తమనాటి మారాజులమీద."

"నాకు డబ్బున్నా మహారాజును కావాలని లేదు గాని, ఇదివరకు నీకెన్నిమార్లు చెప్పేను; నేనేదో అంటేమాత్రం వెళ్ళిపోతాను, వెళ్లిపోతానంటే మాత్రం ఇక మీదట ఊరుకోను-నిన్నవంటే నిన్ననే నీ చదువు మొదలు పెట్టేవు- ఈ ఆదివారం నుంచీ నీ డబ్బులు కూడబెట్టడం మొదలు పెట్టాలనుకున్నాముకదా?

"ఏటో బాబూ! నా మీద అనుగ్రహం కొద్దీ తమరలా సెలవిచ్చినారుగాని, నాకు సదువెందుకు బాబూ! కాళ్లల్లో బలమున్నంతకాలం రికసా లాగుతాను. ఆయెనక తమ రంటివోరి పాదాలు పట్టుకొని బతుకుతాను; నాకేమీ తల్లా తండ్రా? నా సంపాదన నెవుడికి కావాలి."

"ఇదుగో సింహాద్రీ! నీ ధోరణి నాకేం నచ్చలేదు-సరే పద, స్నానంచేస్తూనే మాట్లా

పంతుల శ్రీరామశాస్త్రి

డుకొందాము. స్నానం చేసేంతసేపూ నాకేమయినా పనిఉంటేకదూ?

చూడు, నీకేమో కొంత అక్షరజ్ఞానం ఉంది. ఆరోగ్యంఉంది. ఇంకా వయసు ఇరవైప్రాంతంలో ఉంది ఇటువంటివాడివి అన్నీ ఆశలూ అణగారిపోయిన వేదాంతిలా మాట్లాడ్డం ఏమీ బాగాలేదు.

ఏ కారణంవల్లనయితేనేమి, నువ్వు నాకంటపడ్డావు. నాకూ అందరి రిక్షావాళ్ళతో ఆ క్షణానికి మాట్లాడి ఊరుకొన్నట్టు. కాకుండా నీమీద ఏదో అభిమానం కలిగింది.

నాకు, అంతగా బుద్ధిపుడితే ఇప్పుడే... .. ఊహు అది లాభంలేదు, నీకు నేను చెప్పిన వరకు ఏమిటి? నువ్వు నీ చిల్లర బకాయిలు ఈ ఆదివారంతో తెగతెంపులు చేసుకొని, ఆతరవాత రోజుకొక రూపాయిచొప్పున దాచుకోవాలి. ఎప్పుడు నువ్వు నూరురూపాయిలు పూర్తిచేసి చూపిస్తే ఆవెంటనే నీకు రిక్షా కొనిఇస్తాను. ఎవరికీ అద్దెచెల్లించవక్కరలేకుండా నీకు చేతనయిన పని చేసుకొని సుఖంగా ఉందువుగాని...

ఏం, నీకు నామాట నచ్చినట్లు లేదు.

"నాకు రికసా కొనడానికి తమరికెందుకు కష్టంబాబూ! ఈ సిమ్హాద్రిగాడికేటి, ఎలాగో దినంగడిచిపోదా?"

"గడిచిపోతుంది, గడిచిపోతుంది- ఒక్కనాల్రోజులు జ్వరంపట్టుకొందంటే అప్పుడు తెలిసివస్తుంది. అప్పుడు తిండికిలేక నలుగుర్నీ అడుక్కోడానికి నువ్వు బయలుదేరవలసి వస్తుంది చావన్నది తెలియకుండా హఠాత్తుగావస్తే అందరికీ ఇష్టమే— కాని, చచ్చిపోయేముందు పడేబాధ, అందులో తెలివి పూర్తిగాఉండి, తిండిలేక పడేబాధ సామాన్యమైనది కాదు. నిజమే, నేడు ఎందరికో నీలాటివాళ్ళకి సహాయం చెయ్యలేను- కాని, నీమటుకు నువ్వు నేను చెప్పినట్టు చదువుకొని, హాయిగా జీవనం చెయ్యగలిగితే నేనిక్కడ ఈ గుమాస్తాపనిలో ఇరుక్కొన్న కాలం వృధా పోలేదనిపిస్తుంది. ఏం అర్థమయిందా, నామాట?"

"తమరి మాటకెప్పుడూ జవదాటడు బాబూ ఈ సిమ్హాద్రి."

"అంటూనే ఉంటావు. మళ్ళీ, మరొక్క క్షణంలో "నాకేటి, ఎవరున్నారు? తల్లా, తండ్రా?" అంటావు—తల్లిదండ్రులు లేకపోతే, లేనివాళ్ళందరూ బ్రతకడంలేదూ? కాక, నీకేం మాకుగ బుద్ధి వికటించలేదు కదూ. హాయిగా పెళ్ళిచేసుకొని, పెళ్లాం పిలలతో సుఖంగా ఉంటావు"

"నాకు పెళ్ళేటి బాబూ?"

"బియే పాసయి, తొంభై రూపాయిలు జీతం తెచ్చే గుమాస్తా స్థితికంటే, నీస్థితే ఎంతోనయం; ఒక ఉద్యోగస్థుడున్నాడంటే అతనిమీద అరడజను మందయినా ఆధారపడి ఉంటారు."

"ఉండండి బాబూ! మరి రెండు చెంబుల నీళ్ళు పోస్తాను"

"చాలులే" అంటూ తువ్వాలుతో ఒళ్లు తుడుచుకొంటూ ఈలపాట మొదలుపెట్టాడు శివరామకృష్ణ.

ఇవాళ ఎలాగయ్యో అతని ధోరణి కొంచెం హుషారుగా వుంది.

ఒళ్లుతుడుచుకోడం పూర్తిచేసి, సింహాద్రి అందిచ్చిన మడతలుంగీ కట్టుకొని, గదిలోకి వెళ్ళి బనియను తొడుక్కొని తల దువ్వుకొంటూ సింహాద్రిని కేక వేసేడు.

అద్దంలో మొగాన్ని వివిధ భంగిమాలలో చూసుకొంటూ సింహాద్రిని ప్రశ్నించాడు.

"చూడు, సింహాద్రీ, నా మొగం ఎలాగుంది?"

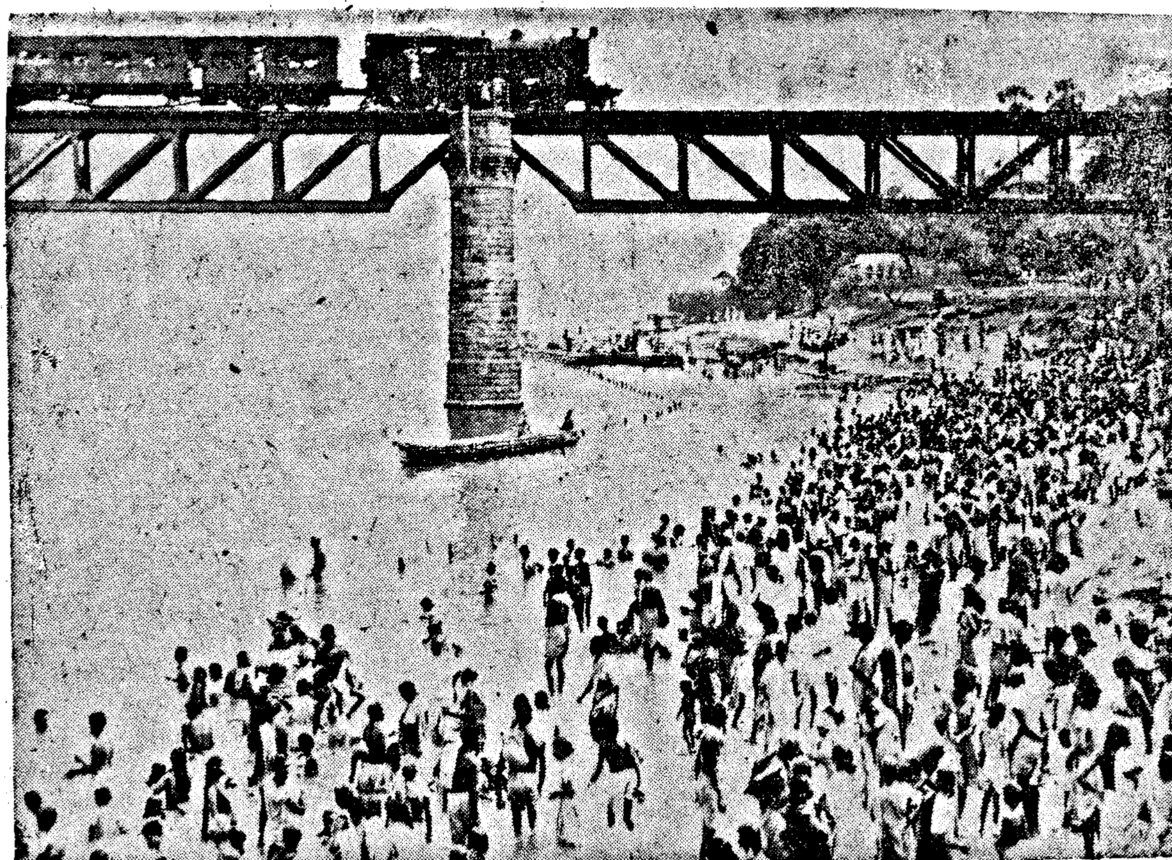

గోదావరి పుష్కరాలకు ఇరవై లక్షలమంది జనులు వచ్చారని అంచనా.
రేవులో స్నానం చేస్తున్న యాత్రికుల దృశ్యం.

ఫోటో: ఎ. వి. వి. నరసింగరావు—రాజమండ్రి.

"ఎలా గటే బాబూ! సందమావలాగుంది"

"ఏమిటోయి కవిత్వం మొదలు పెడుతున్నట్టున్నావు? మగవాళ్ళ మొగాలను చంద్రుడితో పోల్చిన మొట్ట మొదటి జానపద కవి నాకు తెలిసినంతవరకూ నువ్వే—సరే కవిత్వం మాటకేం, పోనీ, నా మొగం చూస్తే ఏం అసహ్యం కలగడం లేదుకదా! మరి చూశావా? ఈ సాయంత్రం ఒకరు నన్ను నా మొగం కేసి చూస్తూనే 'బ్రూట్' అన్నారోయి'

"ఏటి బాబూ! అంతమాటపడి తమరు వూరుకున్నారా?—చెప్పుతీసి కొట్టలేకపోయినారా?"

"నువ్వయితే అంతపని చేద్దువు కాబోలు; నేను నవ్వుకొని వచ్చేశాను—ఆ మనిషి ఫోటో మా పాత డేరాలో ఉంది. తరవాత డెవలప్ చేసి చూపిస్తాను."

"ఫోటో చూస్తే ఏటి తెలుస్తాది బాబూ! మనిషినే ఒక్కపాలి చూపెట్టండి; బూటూ గిటూ యెగిరిపోతే వాగవాలు సిచ్చుకొంటాను."

"ఎందుకోయి, అంతకోపం; సరే గాని, నిన్నెవళ్ళయినా అంటే కూడా అంతే చేస్తావన్న మాట?"

"నా నాటి రికసా నాగే ఓడికేటి బాబూ! డబ్బిచ్చే రోజులు నాలుగన్నా పడుండాలి—తమరింటోరిని..."

"నా ఎక్కువేమిటిలే గాని, ... అయితే నన్ను అవిధంగా అన్న మనిషి మగవాడు కాకపోతే, అప్పుడు కూడా నువ్వు పోట్లాడానికి సిద్ధమేనా?"

"తమరంటంత ఇచ్చిత్రం బాబూ!"

"ఇందులో చిత్రం ఏమి లేదోయి! నన్ను అలా అన్నది మగవాడు కాదు. ఒక అమ్మాయ్; మరి నువ్వు ఇందాకటి మాట మీద నిలబడతావా?"

"ఆడదాని మీద సెయ్యి సేసుకోమంటారా? శి.

"అయితే నువ్వు ఆడవాళ్ళమీద చెయ్యి చేసుకోవన్నమాట? మరయితే నా అవమానం ఎలా పోతుంది?"

"ఆయమ్మ భరతినో, అయ్యనో, చెప్పండి."

"బాగు, బాగు, ఆమె అన్నమాటకు ఎవ్వరి ఏమీ ఎరగని మరెవళ్ళనో తంతావా? నన్ను అన్నదానికి నువ్వు పోట్లాటకి వెళ్ళడం బాగుందా? ఆమెకి కావలసిన వాళ్ళని తన్నడం బాగులేదా? కాని, చూడు, సింహాద్రి, ఆవిడకింకా పెళ్ళి కాలేదు. అంచేత భర్త లేడు—తండ్రి ఉన్నాడనుకో; అయితే ఆయన ముసలాడు తిన్నగా నడవనైనా లేడు అటువంటివాణ్ణి తంతే ఏం గొప్ప—"

"మరేటి సెయ్యమంటారు బాబూ!"

"ఇప్పుడేమీ చెయ్యనక్కరలేదు గాని, ఒక్కమాట అడుగుతాను, చెప్తావు?"

"ఏటిబాబూ?"

"నువ్వు ఎప్పుడయినా ప్రేమలో పడ్డావా? అంటే ఎవళ్ళయినా పిల్లను

★ సిమ్హాద్రి ★

చూసి, ఆమెతో మాట్లాడ్డం సరదాగా ఉండేదా? నీకిప్పుడు సుమారు ఇరవై ఏళ్ళుంటాయి కదా? ఇదివర కెప్పుడూ ఇలా అనిపించలేదా? నువ్విక్కడికి వచ్చి అర్నెల్లేకద అయింది, మీ వాళ్ళెప్పుడూ నీకు పెళ్ళి చేస్తామనలేదా?"

"ఏటో బాబూ, మానాటోళ్ళ గోసతమ కెందుకు?"

"మళ్ళీ నీ ధోరణిలో పడుతున్నావు-చదువుడబ్బూ లేకపోతే మాత్రం నువ్వు మనిషివి కావా? మరిలాగ పిచ్చి పిచ్చి కబుర్లు చెప్తే లాభంలేదు. రోజూ నన్ను నిద్ర పోనివ్వకుండా కథలు చెప్పమని చంపుతున్నావు-నాకు వచ్చిన కాశీమజిలీల కథలూ, అరేబియన్ నైట్సు కథలూ అయిపోవచ్చాయి-తక్కిన పుస్తకాలలో ప్రత్యేకించి కథ చెప్పడానికి అట్టే ఉండదు. చదువుకొని ఆనందించవలసిందే—అంచేత, ఇవాళ రాత్రి నీ పుట్టు పూర్వోత్తరాలన్నీ వివరంగా చెప్పాలి."

"చెప్పినానుకొను బాబూ, తల్లీ దండ్రీ లేనోణ్ణి; కడుపు బాధకి పట్టమొచ్చినాను. ఏకసా సాగుతున్నాను."

"నువ్వు సరిగా చెప్పడంలేదు! మీ తల్లి దండ్రులు నీ చిన్న తనంలోనే పోయేరన్నావు. ఒక మారు మాటల సందర్భంలో-మరి, ఇంతకాలం ఊరుకొని, ఇటీవలే పట్నం ఎందుకు రావలసి వచ్చింది-నిజంగా తెలుసుకోవాలనే అడుగుతున్నాను."

"ఏటి చెప్పనుబాబూ! మా వూరు అమ్మోరిగుడికాడనిలబడి ఒట్టేసుకొన్నాను బాబూ, ఈ జనమలో తిరిగి ఎళ్ళనని."

"ఒట్టు సంగతి సరే—అసలు అంతగా పట్టుదల ఎందుకు కలగవలసివచ్చిందో చెప్పు నాకింకా ఆకలిగా లేదు. మరొక గంట పోయి చేస్తాను- ఆ కోటుజేబులో సిగరెట్టు పెట్టెఅగ్గిపెట్టెఉంటాయ్, యిలాపడే—ఊ కానీ, నాతో చెప్తే నీకూ మనసుకి కొంత బాగుంటుంది - ఈ పట్నవాసం మాటల్తో అక్కరలేదు. మీ పల్లెటూళ్లో మీరు మామూలుగా మాట్లాడుకొనేలాగే, నీవంటి వాడే ఇంకొక స్నేహితుడితో చెప్తున్నట్టుగా చెప్తే చాలును—"

*　　*　　*

నాను అయిదేళ్ల గుంటణ్ణి - మా యమ్మకి అమ్మోరు (మసూచికము) ఒచ్చి పోనాది. మా యయ్య నాకు పది సంవత్సరాలొచ్చిన దాకా ఉన్నాడు. ఒకపాలి కరణంగోరి పార్టీకి మునసబుగోరి పార్టీకి కయ్యమయింది-పోలీసోళ్లొచ్చి మా యయ్యనీ, మరి పదిమందినీ పట్టుకుపోనారు. మా పెద్దన్నకి సెల్లాళ్లు పోయినాక పట్నంనించి కబురెట్టినారు. ఆడు ఏడుస్తా తిరిగొచ్చినాడు - మా యయ్యని, ఖయిదులో పెట్టినకాణ్ణించి, తిండి ముట్టుకోనేదట. లేవు సచ్చిపోతాడంటే ఆయాళ అక్కడ ఆసుపత్రిలో ఏసినారట. అక్కడే దిగనం చేసేనాడట.

మా పెద్దన్న ధరమరాజులాటోడు; ఆడి మాటంటే పెద్ద పెద్దోళ్లకి కూడా భయే. ఆడికి చదువంటే కొంతొచ్చును, గాని, ఆడి గ్యానం మాగొప్పది. ఆడికి రాని పురాణం కతెంటూ నేదు. భామ్మర్లకంటె సొచ్ఛంగా ఉంటాడు; ఆడి మాటే ఏరు - నన్నొక్క నాడు పల్లెత్తుమాటనోడు కాడు. నాను పని చేస్తూంటే, పెద్దోళ్లం మేవుం ఉండగా నీ కెందుకురా ఇంత కష్టం సిమ్హాద్రీ అనేవాడు.

ఆడికి తగింజే బాబు మా పెద్దొదిన. సీతమ్మవోరునాటిది. మా యమ్మ పోయినకాణ్ణించి తనే నన్ను తల్లినాగ చూసేది. అన్నీ నాకు ముందెట్టి, ఆయెనక తన పిల్లల కెట్టుకొనేది.

మా పెద్దన్నకీ మా చిన్నన్నకీ ముక్కాదురు. ఆ డెప్పుడూ పనికి దొంగే - సిన్నప్పటికాణ్ణించి, రౌడీ ఎదవలతో కలిసి, జూదవాడడం, దొంగతనంగా అయినా ఇయినా అమ్ముకొని పట్నంవెళ్ళి జలసా సెయ్యడం ఇంతే ఆడి పని. ఆడు చేసిన ఎదవపన్లకి ఊళ్లోవోళ్లు మా పెద్దన్న మొగం చూసి ఊరుకొనేవోరు. తమరినాటి పెద్దోళ్లు పెళ్లిచేస్తే దార్లోకొత్తాడంటే, ఒరసకి మాయక్క అవుతుందిసెండి. వరసమ్మ, మావూరే. ఆళ్ల పిల్ల పైడమ్మ నిస్తారంటే ఈడికి పనికొచ్చింది కాదు. పల్లెటూరిపిల్ల కేటిసోకు తెలుస్తాది; పట్టంగుంటకావాలన్నాడు. మా పెద్దన్న హన్నాడు, నువ్వేటిమహాపట్టపోడివా, నాల్రోలోడు కొక్కని, సిగరెట్సుకాలిస్తేమాత్రం, నిన్నే పట్టంపిల్ల వొలుస్తుందిరా? నీవే పల్లెటూరిపిల్ల అక్కర్లేకపోతే, పట్టంపిల్లలకి నీవు కావాలా అని—మా చిన్నన్నగ్రా ఏటి చెప్పను. "పోస్, ఈళా నా పెళ్లిసేసేవాళ్లు, నా పెళ్ళి నానే చేసుకొంటాను" అన్నాడు—

ఆడికి తగిందాయ్ దొరికింది - కాకినాడ పెద్దముక్క అదీని — పేరు గొప్ప ఊరు దిబ్బ అన్నట్టు దానిపేరు కనకమట-కనకమంటే బంగారంకాదుబాబూ. మా పైడమ్మని ఒల్లనని, దాని కాలిగోరుకిపోలని ఈ కాకినాటి పటపుగుంటని తెచ్చినాడు—పోనీ, ఎవులయితేం, దాన్నే పెళ్లి చేసుకోరా అన్నాడు మా పెద్దన్న—నా యివాహం పట్టంలోనే, దాని కన్నోరింటికాడనై పోవాది అన్నాడు. ఒచ్చినకాణ్ణించి ఒకటే ఇకఇకలు, పకపకలు — మంచికోతలు నూర్పులు ఏళకికూడా పన్లోకి ఒచ్చేవోడు కాదు—అయినా మా పెద్దన్న ఏటీ అనోడు కాదు—చిన్నగుంటల్లే, సరదాగా ఉండనీ అన్నాడు—

రూపుకి కాకేగాని, మా చిన్నొదినకి ఎంసోకు. తమరు గడ్డంగీసుకుని రాసుకుంటారు, తెల్లటిముద్ద అది ఇంత మొగానికి అంటిరాచుకొని, పగటివేసగాళ్ళనాగ ఇంత పిండి రాసుకొని, ఎర్రబడ్డ పీలికలు కట్టుకొని రెండు జటలేసుకొని, మొగోడికన్నా, మొగోడినాగ గర్రాగా తిరిగేది. వోరం వోరం పట్టం పారిపోయోరు సినిమాకి—ఇన్ని సోకులు చేసేబాబూ మా యూరు ఆడోళ్లు చుట్టకాలుస్తే అదీ అడ్డపొగట్టి

మీ బిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య, శాకాహారులైన మగ బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మా లెక్కలవల్ల తెలుచున్నది.

తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బరము, చికాకు పడుట, కోపము, ఆకలి మందగించుట మొదలైన గుణములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు లక్షణములు.

పకాలంలో జమ్మివారిని సలహా తేయండి.

జమ్మీస్

లివర్‌క్యూర్

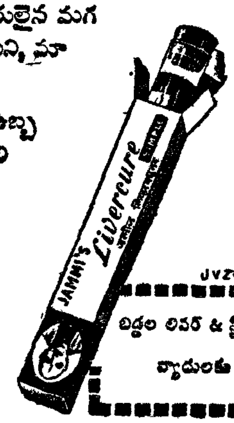

JVZ-13 T8

బిడ్డల లివర్ & ప్లీహ వ్యాధులకు

జమ్మి వెంకటరమణయ్య & సన్స్
జమ్మి బిల్డింగ్స్, మైలాపూర్, మద్రాసు-4.

★ సిమ్హాద్రి ★

కాల్చేది. ఏతె, అంటె, నా కేటి నాకు మా త్తిరం నాయిరాల్నిగానా అనేది.

మా చిన్నన్నకి సెప్పి సెప్పి, ఏరుపరచి నాది. ఇంటికి అడ్డంగా గోడేటినారు— ఆడిచేత కాఫీకబ్బు ఎట్టించినాది. పనంతా ఆడిది, గల్లాపెట్టికాడకూకొని, కిల్లీ ఏసుకోని. ఒచ్చిపోయీవాళ్ళతో పరాసకాలాడ్డం దానిపని-ఆళ్ళయ్యకి పట్టంలో కిల్లీకొట్టుందిటబాబూ — సిన్నప్పటకాణ్ణించి దాని యవ్వారమే అంత—

మా సిన్నన్నకి కూడాకూడా కరువయిపోనాది. ఆ ఇడ్డేన్లు, అట్లు తిని పడుండాడు.

ఆడికొక్కడికి తెల్దుగాని, ఆడు పట్టం సామాన్లు తేడానికి ఎళ్ళినప్పుడల్లా, ఎంకటసోమి అని పటాలాని కెల్లొచ్చి నాడులెండి. ఆడు దీనికాడచేరేవోడు—ఆడడిగినప్పుడల్లా ఆడికి తాగడానికి డబ్బు లిచ్చేది. కాఫీ, ఇడ్డేన్లు ఈటికి సెక్క నేడు—

ఒకపాలి మాసిన్నన్న ఊళ్లో నేడు; ఎంకటసోమిగాణ్ణి పోలీసులొచ్చి పట్టుకుపోనారు తా గి తం ద నా లా డి తే —

మా పెద్దన్నా వదినా పురాణం ఇంటూనికి ఎళ్ళినారు—గుంటలు తొంగున్నారు. నాకు కునుకు పట్టక హరీ హరీ నారాయణ పదం పాడుకొంటున్నాను—

గోడకవతల కాడనుంచి, మా సిన్నొదిన అరిచింది "అమ్మో, తేలు కుట్టేసినాద్రో, బాధ సంపేస్తన్నా"దని. అంతేకావాలితే అనుకోని, నాను సల్లగా పదం పాడుకుంటన్నాను. గోడకాడికొచ్చి "సిమ్హాద్రీ, బాధ సచ్చిపోతున్నాను, తేలు" అంది.

"బాధయితే ఆచ్చారుగారి కాడి కెళ్ళి మంతిరం ఏయించుకో" అన్నాను— "తేలింకా అక్కడేఉంది. ఒచ్చి సంపెద్దూ, నాకు బయం" అంది—బుద్ది గడ్డితిని దాని మాట నమ్మి ఎళ్ళినానుబాబూ! ఇల్లికొడ్డే ఈ మూల, కాదు కాదు ఈ మూల, అహం ఈ మంచంమీద—ఇలాగే ఇల్లంతా తిప్పినాది. నాకు మా సెడ్డకోపంవొచ్చింది: "నీ పట్టం ఏసాలు నాకాడ కాదు. ఏదీ, నిన్ను నిజంగా తేలుకుట్టిందా, ఎక్కడ కుట్టిందని" అన్నాను.—

"నాబాబ నీకేటి తెలుసును, ఇదుగో" అని సెయ్యిసూపింది. ఏటీ కనబడలేదంటే తేలుకాటు కనిపిస్తాదా అంది— కనిపించకపోతే, కూకో, సెయ్యెల్లా రాగాలెట్టిపేడు, అనినాను. మా యింటి కొస్తాఉంటే సెయ్యిపట్టుకోని, "నామాట నమ్మవుకదూ, ఎక్కడబాధో సూపెడతాను" అని మంచం మీద కూకోబెట్టి రైక ఇప్పేసి. ముదలెట్టినాది—నాకు మా చెడ అసయ్యం ఏసినాది. "ఛీ!, ఇదా నీ ఎదవబుద్ది" అని నేను లేచిపోనాను.—గట్టిగా పట్టుకోని ఏళ్లబడ్డాది; పిల్లిలాగ పట్టుకుని ఒదలదు—నాకు మా చెడ్డ కోపమయిపోనాది, "నువ్వెంత సెడ్డా, దండవయిపోయినా, మా యన్న పెళ్లానివని ఆగినాను—ఒదుల్తావా, సేతు లిరిసెయ్యమన్నావా" అన్నాను. ఎలాగో ఒదుల్చుకొని దువ్వారంకాడి కొచ్చినాను—మళ్ళీ కాళ్ళట్టుకోని, "నీ పెద్దొదినిపాటి సేసినాను గాదా, దాని యవ్వారం నీ యవ్వారం." మరి నాకు కోపం ఆగిందికాదు బాబూ; ఎనక్కి గట్టిగాతన్ని, "సీతామ్మపోయసాటి దాన్ని, ఏమంటే పురుగులుపడిపోతావు నంజా!" అన్నాను — కుక్కలాగ కాలు మీద కరిచినాది. ఆ మచ్చింకా మాయలేదు బాబూ—

మర్నాడు పెందాలే మా పెద్దన్న రాముం లోరి పటానికి దండవేట్టుకొంటన్నాడు. నేను సల్లంది తింటన్నాను—మా యొదిన మజ్జిగ చేస్తన్నాది—మా సిన్నన్న పెద్దయీరుడిలాగ వొచ్చి నా మీద కలబడ్డాడు. నేను, ఏటిరా, నీకేటి మతిపోయిందా అన్నాను — ఇంతిలో మా పెద్దన్నొచ్చినాడు. మా సిన్నన్న మరీ రెగిపోనాడు— "ఇయాళ ఈడి రకతం కళ్ళజూస్తా"నన్నాడు—నేను లేచి నిలబడ్డాను—

ఆడు కూసినకూతలు ఏటి సెప్పను బాబూ! మా పెద్దన్న బుద్ది సెప్పబోతే, "ఎళ్లిపోయి, నిన్నెవుడడిగేడు. నీ కిష్టమయితే నీ పెళ్ళాన్నిచ్చుకుంటావు, నా పెళ్ళాం మీదికి సంపిస్తావా, నాను లేకపోడంచూసి ఈయాళ..."

"నాకు మరి వొళ్ళు తెలిసిందికాదు బాబూ – ఎగిరి ఒక్కతాపు తన్నినాను – దెబ్బని ఎల్లకిలాపడ్డాడు. ఆడింకా ఏదో వాగుతన్నాడు. ఆడి పెళ్ళాం కేకలేసి అందర్నీ పిలుస్తన్నాది. ఆడు మళ్ళీ మా పెద్దన్ననీ ఒదిననీ తిట్టడం మొదలు పెట్టేన్నాడు. దవడమీద ఒక్కటిచ్చుకున్నాను. భూమిం పచ్చగయిపోనాది; ఇద్దరూ ఇంట్లోకి దూరిపోనారు. పదిమందీ చేరినాక ఏడుసుకొంటూ ఒచ్చి, మా సదాచారి నాగకబుర్లు చెప్పినాడు. ఆ దొంగనంజ రత్తిరి నాను ఇంట్లో జొరబడి, బలిమిడి దాని మానబంగం సేసినానని, అంచేతేముందు ఏడిసినాదిబాబూ; భగవంతుడు సెడుబుద్దులు గలోళ్లకి సిగ్గూ నగ్గా ఇయ్యడు.

నాను ఏటి జరిగిందో అంతా చెప్పినాను. ఆళ్ళు కరణంగారికాడికి మునసబుగారి కాడికి ఎళ్లి సెప్పినార్ట కేసెట్టించమని. కరణంగోరు మహా సెమత్కారం మణిసి బాబూ! "మీ తమ్ముడొక్కడిమీదా ఎందుకురా, మరి నాయం జరగాలంటే ఊళ్లోని గుంటలందరిమీదా కేసెట్టుదుపు గానీ లే - రపటికాణ్ణించి నీ పెళ్లాం ఇంట్లో తిన్నగా ఉండాలి-గల్లాపెట్టి దగిర కూకోని సరసాలాడితే నువ్వు అదీకూడా ఈ ఊళ్లో ఉండలేరు, అన్నారు బాబూ! ఆళ్ళం కూసినా ఊళ్ళో అందరికీ మాయొన్న ఏలాటోడో, నా వొదిన ఎలాటిదో, నా సెలాటోడ్నో తెలుసును బాబూ! అయితే, నా మనసుకి నాకే ఇచ్చారం ఏసినాది బాబూ. నాటించి, మా తల్లి నాటి ఒదిన అంత మాటకొచ్చెనా అని, మద్దినేళంతా ఏటి తోచక కూచున్నాను; సెయ్యి కునుకు పట నేడు; కోడికూత లేకప్పుడు నేచి, అమ్మోరు గుడికాడికెళ్లి ఒట్టెట్టుకొన్నాను. తెల్లారుతూండగా రైలు టేసను కొచ్చి, రైలెక్కిపోనాను. రైల్లో ఈ యీతల్లో పనిచేస్తన్నారట పంతులుగారెవరో, ఇక్కడ రికసా నాగుకొంటే గడిచిపోతాదన్నారు బాబూ.

ఇది బాబూ ఈ సిమ్హాద్రిగాడి కత! ఏటనుకున్నారో, మా యన్నా ఒదినాను, నాను సెప్పకుండా సెయ్యకుండా పారొచ్చిందుకు - నాకు గ్యానమొచ్చిందగ్గర్నుంచి ఆళ్ళే నాకు తల్లి తండ్రి — నా నుండీ ఆళ్ళకి అయినాను కాను బాబూ."

"ఛ, సింహాద్రి, ఏడుస్తున్నావా! నువ్వు బాధపడితే వాళ్లకు డబ్బు పంపించొచ్చును: వాళ్లినే కావాలంటే నీ దగ్గరకి తెచ్చుకోవచ్చును-లే లే, భోజనం చేద్దాం"-అన్నాడు శివరామకృష్ణ. ★